СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го ЛИПНЯ 1949. No. 155. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 7, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

АТЛАНТІЙСЬКИЙ ПАКТ ПРЕДМЕТОМ НАРАД В СЕНАТІ

КОНЕЛІ ЗАКЛИКАЄ РАТИФІКУВАТИ ДОГОВІР ДЛЯ РЯТУНКУ ЗАХОДУ.

Вашингтон, 6 липня. — Сенатор Там Конелі, демократ з Тексас і голова сенатського Комітету закордонних справ, відкрив вчора в сенаті дебати в справі ратифікації Атлантійського пакту, закликаючи сенаторів до швидкої ратифікації договору, як „полум'яного знаку для кожного напасника: не вхідь!" Вже в першому дні дебат виявилося, що далеко більша ніж сподівана кількість сенаторів гаряче піддержують цей оборонний союз 12 націй та вважається, що за його ратифікацію буде далеко більше, ніж вимагана кількість двох третіх голосів. Представляючи справу ратифікації Атлантійського договору, сенатор Конелі рівночасно закликав Сенат апробувати ще на цій сесії програму військової допомоги для партнерів Атлантійського пакту в сумі $1,-130,000,000. Сенатор заявив, що ця справа буде внесена урядом під розгляд Сенату негайно, як тільки закінчаться дебати в справі договору. Говорячи в справі ратифікації договору, сен. Конелі підкреслив його основний пункт, що будь-яка напасть на будь-якого з партнерів договору вважатиметься нападом на всіх. Він говорив: „Головною ціллю (цего договору) є розвіяти всі можливі сумніви і непевности, що могли б виринути в умах потенціяльних напасників. Ми мусимо дати цим разом недвозначний доказ, що вільні нації стоятимуть разом проти кожного збройного нападу з будь-якого боку. Історія не сміє повторитися; війна не є неминуча" — заявив сенатор Конелі, продовжуючи: „Ми не сміємо бути невтральними в обличчі нападу. Ми рішені зв'язати нашу власну та іншу ізольовану силу в один оборонний панцер, що міг би протиставитися кожному нападові. Ми маємо обороняти спільну спадщину та служити одній великій цілі. Цілком природньо, що ми повинні об'єднатися для скріплення наших рук проти знищення внаслідок роз'єднання". Сен. Конелі в дальшому заявив, що Атлантійський договір „не є звернений проти Советського Союзу ані проти його сателітів", але скерований виключно „проти напасників та проти війни", додаючи таке вияснення: „Ніхто в Злучених Державах не потребує боятися закону проти злодійських взломів, якщо він сам не є злодієм або не задумує поповнити злодійства. Кажучи тими самими словами, жадна держава не потребує боятися договору, якщо вона не плянує агресивного акту або не має в своєму серці агресивних плянів". Сенатор пропонував, що коли Совети справді не мають агресивних плянів, хай приступлять до співпраці з державами Атлантійського пакту в рямцях О.О.Н. і це вийде на користь насамперед населення Советського Союзу. Але та співпраця досі характеризується насамперед 30 советськими „ветами" проти всіх починань воленюбних народів в цій міжнародній організації та цілим рядом жертв советського імперіялізму вже після війни.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН НЕ РІШЕНИЙ В СПРАВІ ПОДАТКІВ.

Вашингтон, 6 липня. — Президент Труман відбув вчора наради з конгресовими провідниками на тему загального господарського положення в країні урядової фінансової позиції та бюджету на фіскальний рік, що почнеться 1. липня наступного року. Учасники наради відмовилися подати подробиці дебат, але виявили, що президент Труман ще не рішений, чи він має домагатися дальшого збільшення податків в наступному бюджеті. Щодо господарського положення країни, речник Палати Репрезентантів, Сем Рейберн, заявив: „Якщо ви маєте 58 мільйонів осіб затруднених в індустрії та 30,000,000 фармерів з грошем заплатити за все, що вони потребують, то як можна назвати це занепадом?" Сенатор Скотт В. Лукас з Ілиной додав, що теперішнє господарське положення в Америці є „найзаможніше, яке ми коли-небудь мали".

КРАЄВИЙ ВИХОВНИЙ СОЮЗ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНИХ УЧИТЕЛІВ.

Бостон, 6 липня. — Вчора тут продовжувалася річна конвенція Краєвого Виховного Союзу, що попереднього дня ухвалив розолюцію проти наложеної в 25 стейтах присяги вірности для учителів, вважаючи її кривдячою й непотрібною. На вчорашній сесії нав'язалася дискусія на тему запропонованої нюйоркським представником поправки до статуту організації, яка відкидала б членство в організації та забороняла виконувати учительські функції комуністам. Хоча ця справа може бути остаточно вирішена аж на черговій конвенції, проти вже тепер спостерігається, що вона матиме піддержку більшости.

СПРАВА ГІССА ПЕРЕД ЛАВОЮ ПРИСЯГЛИХ.

Ню Йорк, 6 липня. — Після 24 днів судової розправи проти Алджіра Гісса за кривоприсяжність, федеральний суддя Семюел Г. Кауфман вчора заповів, що сьогодні після полудня справа опиниться перед лавою присяглих, зложеною з 10 чоловіків і двох жінок.

ҐРІН ПРИЗНАЄ ВІРНІСТЬ СТАЛІНОВІ.

Ню Йорк, 6 липня. — Ґілберт Ґрін, один зі суджених вже від кількох місяців 11 комуністичних провідників, признав вчора під час перехресних допитів, що він сам собі присягнув віти за „вченням" Сталіна та залишиться йому вірним аж до кінцевої перемоги большевизму в світі. Оборона й обвинувачені продовжують свою тактику відтягування і замість відповідати на запити, виголошують довгі промови.

СЕНАТОР О'КОННОР ЗА ПОШИРЕННЯ ПЕРЕСЕЛЕНЧОГО ЗАКОНУ

Вашингтон, 6 липня. Сенатор Герберт О'Коннор, демократ з Меріленду, закликав вчора в сенаті, щоби Злучені Держави та інші країни перебрали більшу відповідальність за переселення на постійне 600,000 европейських скитальців, з яких 400,000 перебуває ще в таборах ІРО а 200,000 є поза ними. Сенатор тількищо вернувся з поїздки по Европі, під час якої він спеціяльно студіював справи скитальців та їх переселення. Його виступ в сенаті був дальшим заходом Демократів в напрямку ухвалення поширеного переселенчого закону, проект якого вже перейшов в Палаті репрезентантів і тепер є в сенатському Підготовчому Комітеті, очолюваному сенатором Патом МекКераном, демократом з Невади. Сенатор О'Коннор поділився своїми спостереженями в цій справі під час поїздки в Европі, стверджуючи, що ЗДА протягом останніх двох років внесли до ІРО на опіку скитальцями 140,000,000 долярів і тепер мали б ще дати дальших 70,000,000. До кінця квітня ц.р. ІРО переселило 472,000 скитальців і 63,586 репатріювало. Скитальців переселено до 87 країн світу і на ту ціль ІРО розпоряджало 40 транспортовими кораблями. Тепер переселюється 30 до 40 тисяч скитальців місячно.

РЕКОРДОВА КІЛЬКІСТЬ ЖЕРТВ ОСТАННЬОГО „ВІК-ЕНДУ".

Статистика виказує, що останній „вік-енд" з нагоди Дня Незалежности зареєстрував рекордову кількість смертних нещасливих випадків, бо аж 711. Від п'ятниці, 6-тої години ввечорі, до півночі в понеділок було 256 випадків утоплення, 315 смертних випадків в автомобільних катастрофах та 140 інших смертних випадків, включно з одним замерзненням в снігу в Айдаго Спрінґ, Колорадо, та з одним випадком смерти від пчоли в Ілиної.

В ПОЛЬЩІ ЗААРЕШТОВАНО 10 ОСІБ ЗА ДОПОМОГУ ЖИДАМ ПРИ ВТЕЧІ

Варшава, 6 липня. Польська поліція безпеки повідомила про арешт 10 осіб, між ними одного рабіна, закидуючи їм допомогу при втечі тисячам жидів.

ЧІАНГ ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШУ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЧЕРВОНИХ І ПРОСИТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ

Ню Йорк, 6 липня. Провідник китайських націоналістів, маршал Чіанг Кай-шек, перервав вчора свою досить довгу мовчанку, даючи інтерв'ю представникові пресового концерну Скрипса-Говарда. Чіанг заявив, що він продовжуватиме боротьбу проти большевизму в Китаю та закликав Америку, щоб вона дала йому в цьому відповідну допомогу, якщо вона не бажає собі третьої світової війни, що буде неминуча на випадок комуністичної перемоги в Китаю. Свої думки Чіанг висловив в таких 7 пунктах: 1. Він сам може не займати жадного уряду, але він залишиться „революційним провідником" Китаю; 2 Якщо комунізму не зупиниться в Китаю, він поширюватися на цілу Азію і тоді третя світова війна є неминуча; 3. Америка повинна дати більшу допомогу китайцям в боротьбі проти комунізму; 4. З комуністами ніхто не може договоритися; 5. Всі спекуляції, що китайські комуністи можуть зірвати з Москвою, він вважає тільки наслідком хитрої пропаганди; 6. Росія ніколи не прив'язувала жадної ваги до своїх договірних зобов'язань і завжди змагає до тої самої цілі: панування над світом; 7. Думка, що Китаю вже „не можна врятувати" не відповідає дійсности і теж є наслідком большевицької пропаганди.

ПОЛЬСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ПРОТИ БУДЬ-ЯКОГО УРЯДУ.

Нюйорський „Нови Сьвят" з 5-го липня передає за Бюлетином керованого Міколайчиком ПСЛ (Польського Стронніцтва Людового) ухвалу тої партії, в якій вона висловлюється взагалі проти будь-якого польського уряду на вигнанні.

СОВЄТИ „ПРИВІТАЮТЬ" АМЕРИКАНСЬКІ ТОРГОВЕЛЬНІ ПРОПОЗИЦІЇ

Москва, 6 липня. Виявляється, що предсідник Верховної Ради СССР, Николай М. Шверник, приймаючи передучора креденційні листи від нового американського амбасадора, адмірала Алена Г. Кірка, висловився недвозначно, що Совєтський Союз прийняв би з увагою та інтересом кожну американську пропозицію для поширення совєтсько - американських торговельних стосунків, як теж загального зменшення економічних обмежень між обома країнами. Подібну заяву зложив Шверник теж під час попереднього прийняття новопризначеного британського амбасадора, сер Дейвида Келлі, відносно совєтсько британських господарських взаємин. Цим заявам віддається на Заході велику увагу, приймаючи їх за нові можливості нормалізації стосунків між Сходом і Заходом. Проте, не бракує і всяких здогадів та застережень щодо мотивів цілого нового советського звороту у відношенні до Заходу.

НА ФРОНТІ ВІЙНИ ПРОТИ ЦЕРКВИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Прага, 6 липня. У Велеграді вчора закінчився три-денний відпуст, присвячений святим Кирилові і Методієві та Прокопові. З цеї нагоди виступили з промовами цілий ряд високих державних достойників, нападаючи на гієрархію Католицької Церкви та погрожуючи дальшими репресіями, якщо Церква не підчиниться державі, зглядно урядові. Суспендований бувший католицький священик і тепер комуністичний міністер здоров'я, Йозеф Плойгар, заявив, що „нашою країною вже не керує (архиєпископ) Беран, але (президент) Готтвальд". У влаштованій комуністами відпустовій комедії взяв участь теж советський амбасадор та большевицькі дипломатичні представники советських сателітів.

ВІДБУЛАСЯ ДРУГА СЕСІЯ У. Н. РАДИ

При кінці червня відбулася на вигнанні в Західній Европі друга з черги пленарна сесія Української Національної Ради, в якій взяли участь представники поодиноких українських політичних партій, включно з опозиційної Організації Українських Націоналістів - Революціонерів. Сесія прийняла цілий ряд важливих рішень та затвердила новий склад Виконного Органу. Ухвалено, що на випадок неспроможности скликати чергову сесію в передбаченому законом часі, всі справи полагоджуватиме Перизидія Ради, зложена з представників усіх політичних партій і груп. Подробиці сесії будуть подані в чергових числах цього щоденника.

ПРЕЗИДЕНТ КОМІТЕТУ „ПРО УКРАЇНА" БЕЛЬГІЙСЬКИМ МІНІСТРОМ.

Брюсель, 29. червня. — Бюлетень „Про Україна" повідомляє, що президент бельгійського Комітету такої ж назви, який і видає той бюлетень, професор люванського університету та відомий бельгійський економіст А. Е. Янссен, був іменований державним міністром.

КОРОЛЬ ЮРІЙ ПРИЙНЯВ ІЗРАЇЛЬСЬКОГО АМБАСАДОРА

Лондон, 6 липня. Британський король Юрій прийняв вчора в Букінгемському палаці ізраїльського амбасадора, д-ра Мордекаї Еліяша, що предложив свої креденційні листи. В цьому прийняттю король зробив виїмок, бо Британія ще не визнала Ізраїля де юре, тільки де факто.

В ПАРИЖІ СУДЯТЬ ЗА КОЛАБОРАЦІОНІЗМ БАСАРАБСЬКОГО МІЛЬЙОНЕРА

Париж, 6 липня. Тут викликав велику сенацію судовий процес проти колишнього „залізного магната" в Басарабії, Йозефа Йоановічі. Його судять за господарську співпрацю з німцями, хоча він рівночасно виказується документами його великих заслуг для французького підпілля під час німецької окупації.

ВАН ЗЕЛАНД НЕ МОЖЕ СТВОРИТИ УРЯДУ БЕЛЬГІЇ

Брюсель, 6 липня. Бельгійський регент принц Карло прийняв резигнацію іменованого ним після виборів прем'єра Поля ван Зеланда, якому не пощастило створити нового коаліційного уряду, мимо його великих зусиль в тому напрямку. З поінформованих джерел заявляють, що регент тепер обмірковує можливість проголошення нових загальних виборів, що мали б остаточно вирішити справу повороту короля Леопольда, що тепер перебуває на „добровільному вигнанні" в Швайцарії.

КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ „НОРМАЛІЗАЦІЇ" ПОЛОЖЕННЯ В БЕРЛІНІ

Берлін, 6 липня. — Уряди чотирьох великодержав доручили вчора своїм командантам в Берліні відбути конференцію для виконання інструкцій Ради закордонних міністрів, винесених на останній конференції в Парижі, для „нормалізації" положення в поділеному на сектори Берліні. Рішення вважається за найважнішу подію дня, бо воно означає відновлення до певного ступеня господарської та політичної співпраці між Советським Союзом і західніми великодержавами. Чотири команданти Берліну вже вчора відбули перші наради, на яких створено відповідні комітети спеціялістів, що мали б подрібно обдумати можливості виконання паризьких доручень. Того самого дня вже проголошено підписання однорічного торговельно-платничого договору між Польщею та західніми зонами Німеччини. Договір передбачує товарообмін на загальну суму 70,000,000 долярів і може стати базою нормальних торговельних стосунків між Польщею та західно - німецькою федеративною республікою, що вже в найближчих місяцях має стати доконаним фактом. На вчорашній конференції командантів Берліна советський представник мав погодитися на цілий ряд дальших торговельних зв'язків між Сходом і Заходом. Рівночасно Совети погодилися на переїзд через їх зону зі західних зон до західних секторів Берліна 19 потягів денно, включно з німецькими пасажирськими потягами. Західні спостерігачі стверджують, що нагла советська „готовість" на цілий ряд господарських стосунків зі Заходом має свої глибокі причини в загальній господарській кризі за залізною завісою і в щораз більше зростаючому невдоволенні з тої причини серед советських сателітів.

МекКЛОЙ ЗАПОВІДАЄ ВОЛЬНОСТІ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ.

Гайдельберґ, Німеччина, 6 липня. — Новоіменований американський високий комісар Німеччини, Джан Дж. МекКлой, заявив вчора на своїй першій пресовій конференції, що він докладе всіх зусиль, щоби при допомозі чотирьох свобод „впровадити в сім'ю народів вільну, мирну та заможну Німеччину". Він вважає, що вже найвищий час „відкрити в Німеччині вікна та впустити до неї світло". В дальшому американський високий комісар говорив в загальному про способи й засоби для досягнення цеї мети.

СОВЄТСЬКА КОНТРОЛЯ РУМУНІЇ.

Букарешт, 6 липня. — Совєти створили три нові інституції в Румунії, що мають охопити дальшу контролю румунського господарства. Нові „совроми" мають контролювати місцеву продукцію вугілля і металю та будівельну індустрію. Вже раніше створено „совроми" для контролі румунського транспорту, нафти і газу, банківництва, лісового господарства, машинобудівництва, сільського господарства та майже всіх інших господарських та культурних галузей, включно з кіном і театрами.

ПРОПОНУЮТЬ „УРЯД НА ВИГНАННІ" ДЛЯ СХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ.

Берлін, 6 липня. — Німецька преса в західних секторах Берліна пропонує створити для зайнятої Совєтами частини Німеччини окремий німецький „уряд на вигнанні". Цей уряд мав би бути створений при уряді західно-німецької федеративної республіки і його окремим завданням було б піклуватися втікачами зі східної Німеччини та вести пропаґандивну війну проти совєтської окупації. Це мало б бути рівночасно великою піддержкою для німецького визвольного руху під Совєтами, що там вже давно почався та він охоплює щораз більші кола німецької людности, зокрема молоді, на яку теж Совєти звертають головну увагу, вщіплюючи їй свої комуністичні доктрини.

ПОЧАЛАСЯ 9-та СЕСІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РАДИ.

Женева, 6 липня. — Вчора тут почалася вже дев'ята з черги сесія Економічної та Соціяльної Ради, Організації Об'єднаних Націй що має точно 52 справи на порядку нарад. До важливіших справ належить теж проблема дальшого піклування европейськими та іншими втікачами і переміщеними особами після ліквідації ІРО в половині чергового року. На цю тему дирекція ІРО передала Раді відповідне звідомлення.

НОВІ АМЕРИКАНСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ НА МИТНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В АННЕСІ.

Аннесі, Франція, 6 липня.— Від довшого часу тут відбувається міжнародна конференція, завданням якої є оживити міжнародну торгівлю відповідним унормуванням митних зобов'язань і обмежень. Сьогодні тут з поінформованих кол заповіли, що американська делегація в найблищому часі задумує внести цілий ряд нових пропозицій для поборювання імпортових обмежень та для створення відповідної рівноваги в міжнародній торгівлі.

ЕВРОПА ОБСТОЮЄ ДОМАГАННЯ ДОДАТКОВОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ.

Париж, 6. липня. — Американський секр. скарбу, Джан В. Снайдер, продовжував тут вчора свої наради з европейськими господарськими спеціялістами в справі оживлення торговельних стосунків. Французи обстоюють, що для досягнення цеї мети необхідна додаткова американська допомога поза пляном Маршала.

ЕСПАНІЯ ЗАПОВІДАЄ ПОЛЕГШЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ КОНТРОЛІ.

Мадрид, 6. липня. — Еспанський міністер торгівлі і промисловости заповів цілий ряд полегшень урядової контролі еспанського господарства, зокрема торгівлі. Це мало б зокрема на меті вможливити еспанським приватним підприємцям тісніші торговельні стосунки з Америкою.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІДТРИМАТИ ПРАЦЮ У. К. КОМІТЕТУ

Американські українці завжди були за акцію, яка старається допомогти визволенню українського народу. Вони навіть негодували, коли не велось такої політичної акції, ціллю якої було звернення уваги американському громадянству та американському урядові на московську, польську, чи яку іншу агресію, звернену проти України, чи на терпіння, які доводиться переживати українському народові під ворожими окупаціями. Масові маніфестації проти Москви чи Польщі, чи в обороні Карпатської України, які ми бувало влаштовували, виводили на головні вулиці найбільших американських міст десятки тисяч наших громадян і громадянок. Один такий маніфестаційний протест в одному великому місті коштував, як на наші відносини, велику суму гроша. До того люди тратили робучий день. Але, як знаємо, наші маси охоче це все робили, не жаліючи ні труду, ні гроша. Ні спека, ні холод, ні зливні дощі (бо й такі бували!) не були тут ніякою перешкодою.

Отже не можна сказати, щоб не було в американських українців серця, вразливого на долю своїх рідних у старому краю. Але зате завжди важко було діставати грошеву допомогу на постійну політичну акцію в справі України. Правда, Український Народний Комітет, що повстав в 1919 році, зібрав у світлі часи відродження української державности сто тисяч долярів на політичну акцію, але акцію так поведено, що потім прийшлося покутувати за це майже 20 років новій організації, якою було Обєднання Українських Організацій в Америці. Ця організація зібрала і вислала до краю майже пів мільйона долярів на різні народні потреби, але політичну акцію вела майже без ніякого видатку. Зміна щодо цього зачала наступати щойно з початком Другої Світової Війни, коли покликано до життя Український Конгресовий Комітет. Згодом, як УККомітет переорганізувався і почав видавати „Український Квартальник" (Ukrainian Quarterly) та ввійшов у добро-сусідські зносини з Комітетом Українців Канади, ситуація зачала якийсь час поправлятися, особливо, як пішов посилений большевицький похід проти українських скитальців та цілої української визвольної боротьби. В надії, що положення покращало, УККомітет перебрав на себе дальші поважні фінансові зобовязання у звязку з видаванням двотижневого „Українського Бюлетеню" (Ukrainian Bulletin), який є органом Панамериканської Української Конференції. Коли до цього ще додати видання такої актуальної книжки, як "Ukrainian Resistance" та різні політичні поїздки, як на Конференцію Обєднаних Держав у Сан Франсиско, чи до Парижа, чи теж кошти поїздок до Вашингтону та тим подібне, то зрозуміємо, що це все вимагає більшої суми гроша. Український Конгресовий Комітет узявся за систематичну працю політично-інформативного характеру, завданням якої є постійно дбати, щоб справа визволення України не йшла в забуття, ні тут в Америці, ні на міжнародному полі, в Обєднаних Державах, чи деінде. Є це дуже важна праця. Ведена вона ощадно й в скромних рямах, але треба надіятись, що Четвертий Конгрес Американських Українців, який радитиме в листопаді в Вашингтоні, ті рями поширить і засоби посилить. Але як УККомітетові витримати фінансово до цього часу?

Не ставили б ми цього питання так просто, коли б не було на це важної причини. Майже два місяці не прибуло до УККомітету ні одного доляра на втримання офісу та видавництв! Виявляємо цей багатомовний факт у тій надії, що він таки промовить до когось з наших свідомих людей. Іншого способу газета не має. Зрозуміймо, що політична праця, яку веде УККомітет, не може підупадати, вона тільки повинна і мусить бути посилена!

УТЕЧА З СОВЕТСЬКОГО „РАЮ"

Делегація англійських жінок, вислана на звиди до Советського Союзу, повідомила з Москви, що життя в цій країні зовсім задовільне та що там нема й сліду якихсь таборів примусової праці. Такі новинки, пересилані з Советів під теперішню пору, навіть найбільший прихильник Советського Союзу мусить приняти скептично, бо вони вже цілковито суперечать фактам, що загально відомі. Тому цікаво знати, в якій цілі англійська жіноча делегація розіслала по світі того роду новинки.

Тому, що делегація англійських жінок могла виїхати тільки за відомостю й дозволом свого уряду, не важко було їй призбирати вісті з урядових британських джерел, щоб мати наперед інформації про положення населення і про його терпіння та не дати себе баламутити новими „Патьомкінськими селами" та советською фата-морганою. А яка це фата-моргана і як вона противорічить тому, що оголосили згадані жінки, пізнати хочби по тім, що пише Маргаріта Гіггінс в Сатердей Івнінг Пост з початку червня у статті „Росіяни тікають з Росії".

Коли читаємо про втечі зі советського „раю" мимохідь нагадується нам опис англійського письменника Де Квінсі про втечу татарів з надволжанської области за часів цариці Катерини. Те, що написав Квінсі на основі різних оповідань, є тільки слабою уявою того, що діється за часів Сталіна не з татарами, які хотіли вирватися колись з царського ярма, а з самими „росіянами". Ця назва обіймає різні національності, що живуть під Советами, а які певно пішли б за прикладом татарів, якщо б тільки мали спроможність це зробити. Колишні татари доконали втечі збірним зусиллям півмільйонової маси, а з-під Советів утікають одиниці напружаючи особисті сили до найвищого ступня. Не зважаючи на це, що кожний втікач здається тільки на власні сили, знавці обраховують, що від 1945 р. до останнього місяця 13 до 14 тисяч осіб втекло з-під советського режиму до американської та англійської зон у Німеччині.

Як приклад такого зусилля згадується Ігора Букарова, якого 19 років задурманювано комуністично-советськими доктринами, одначе одного дня він таки передерся через різні запори, понинаючи з Мінська і впродовж 63 днів перейшовши 1,200 американських миль і кордон советської Польщі, дістався таки до Німеччини та вкінці опинився в Мюнхен, в американській зоні.

Тисячі інших перекрадаються надлюдськими зусиллями і потайки живуть у західній Німеччині, щоб не дати себе приловити американській владі та не бути приневоленим повертати до советського „раю". Утікачі твердять, що навіть до Африки, до Південної та Північної Америки дістаються подинокі советські громадяни, намагаючись дістатись якнайдальше від непрошених опікунів своєї рідної землі.

Крім цього кожного місяця втікають тепер сотні офіцирів советської армії — і то різних ранг. Є між ними цілий тузин генералів, є повно членів Комуністичної партії, є офіцири розвідки, воєнні герої, інженери, артисти, а навіть є кат НКВД, який має коло 150 жертв на своїм сумлінню.

Спонукою до втечі бувають звичайно оповідання советських вояків, які повертаються домів з служби в Німеччині або з країн сателітів. Советські вояки розповідають своїм односельчанам дива про те, як людяно поводяться американські вояки з підбитим німецьким населенням або з советськими вояками. У такий спосіб населення в під-советських землях довідується, що десь на світі є ще місце, де людина є людиною, де робітник має не тільки що їсти, але й мешкає може краще ніж мешкає советський комісар та де можна свобідно заговорити і сказати те, що людина думає.

Коли тепер американці змінили своє відношення до втікачів і не висилають їх „на родіну", а дають їм право азилю, втікачам розвязалися язики. Вони признаються, що підчас утечі кожен з них був готовий заподіяти собі смерть на випадок, як би їх були приловили не тільки червоноармійці, але й навіть американці. Советські втікачі теж уже навчилися, як виходити з укриття й говорити до американців. Вони представляють себе як політичних втікачів і американці на це дуже чуткі. Тепер високі американські урядовці й офіцири в Німеччині починають розуміти, яку велику шкоду американський воєнний уряд заподіяв самим скитальникам з України й з інших під - советських земель тим, що після покінчення воєнних днів сотки тисячів колишніх советських невільників відсилав советському урядові в жертву на цілопалення. Я-ж це не невіджалувана втрата для самої Америки в теперішньому часі! Хоч з підсоветського режиму втікають тепер німці з східної Німеччини (пересічно по 30,000 місячно), то американські розвідчики тепер уже прийшли до свідомости, що тільки „росіяни", які втікають з-під Советів можуть дати їм вірні й неоцінені інформації про советські відносини і про різні місцевости на великій советській території.

Колиб так прийшло до війни між Західними Державами і Советами, то тільки під-советські громадяни могли б створити підземний рух, який міг би дати неоцінені стратегічні вісті. Так, як неймовірні бувають вісті про переживання втікачів з Кавказу, України й інших земель, заки вони дістануться на Захід, так само можуть вони виконати неймовірну прислугу для Заходу, коли прийде слушний час освободження Сходу з большевицького „раю" і переміни його на нормальне життя для людини.

Ось про такі речі пишуть тепер в американських журналах та часописах і на цей факт хочемо звернути увагу, передаючи вірно, що й як пишеться. Зайве додавати, що можна б тепер дістатись до журналів і газет теж і українським утікачам з-під Советів. Бодай треба би пробувати це робити...

За український театр в Америці

Український театр, справжній український театр, що відповідав би всім вимогам модерного театрального мистецтва, це безсумніву одне з найслабших місць українських культурних проявів в цій країні. Багато з нас пережило записаний в історії переможний похід української хорової пісні під геніяльним проводом покійного Олександра Кошиця, ми мали вже на американській сцені прекрасні зразки сольових вокальних і інструментальних виступів, ми бачили теж з відповідним успіхом виставлені українські п'єси, але вони були типово аматорські, хоча часом і на велику скалю зорганізовані. Коротко, український театр в Америці ще далеко не сказав не тільки свого „останнього слова", але в більшості випадків не вийшов поза початкові рямці своїх можливостей.

На це склалося багато причин. Перше — чужомовний театр, що може розраховувати на публіку майже виключно з одної, та ще й чисельно обмеженої етнічної групи, тут взагалі не має багато виглядів на розвиток. Інше діло пісня і музика; їх розуміють всі, без огляду на знання мови. Теж справа української театральної тематики тут грає свою ролю. Загально відомі українські клясичні чи інші популярні, переважно побутові п'єси, тут вже продукувалося багато разів та в різних „постановках". Але все це було під кожним оглядом далеко від того, що могло б задоволити навіть не конче вибагливого глядача. Але найбільшою причиною недомагань в українському театральному мистецтві була без сумніву відсутність одного найголовнішого фактора: справжніх ентузіястів тої мистецької ділянки, що мали б досить не тільки „доброї волі", але й вміння театр зорганізувати і його відповідно „поставити", не уступаючи перед безліччю всіляких перешкод.

Поважних змін на краще і під цим оглядом можна сподіватися тепер, у зв'язку з приїздом нової іміграції. Власне наша американсько-українська громада, крім цілого ряду інших визначних та високо-кваліфікованих і талановитих мистецьких сил, збагатилась двома без сумніву чоловими представниками, організаторами і справжніми ентузіястами українського театрального мистецтва. Це: Йосип Гірняк і Володимир Блавацький.

Оба ці, сьогодні вже не наймолодші справжні пробоєвики і герої українського театрального мистецтва, мають за собою єдину в своєму роді і можливу тільки в найтвердших українських обставинах театрально-мистецьку працю і карієру. Гірняк в підсоветській дійсності а Блавацький в неменш твердих обставинах під Польщею. Оба опісля опинилися на скитанні в Західній Німеччині і оба в усіх обставинах доказували того, що ми не можемо назвати інакше, як чудом.

Ми свідомо не писатимемо про них самих, бо оба вони того не бажають собі. Заждіть — кажуть, — аж ми щось покажемо. Крім того, ані Гірняк, ані Блавацький непотребують вже будь-яких рекомендацій теж для нашого громадянства. Їх найкраща рекомендація це їх творчість їхнього життя. І якщо з цеї точки зору дивитись тепер і на можливості українського театру в Злучених Державах, т о можна мати тільки найкращі надії.

Йосиф Гірняк тепер живе в Ню Йорку і хоча йому доводиться важким трудом заробляти на прожиток, він ані на хвилину не резигнує з думки про свою студію, що продовжувала б працю, започатковану вже на еміграції в Европі. В цьому напрямку вже пороблено та продовжується відповідні заходи. На їх вислід доведеться ще деякий час ждати, але хто знає Гірняка, той знає теж, що ці заходи не будуть даремні. Разом з Й. Гірняком є його дружина, відома артистка Олімпія Добровольська та кількох його співробітників з Европи.

Володимир Блавацький живе у Филаделфії і теж важкою працею „акліматизується" на новому терені. Як Гірняк не залишає думки про свою Студію, так і Блавацький поступово, але вперто починає реалізувати ідею справжнього, професійного Українського Театру в Злучених Державах. В тій же самій Филаделфії живе музичний співробітник Блавацького ще з Львівського Оперного Театру, якого Блавацький був керівником в роках 1939-1944, та опісля з еміграції в Західній Европі, проф. Барнич, у Филаделфії є теж прімабалерина Київського і опісля Львівського Оперних Театрів, Валентина Переяславець і є теж кількох визначних інших артистів, з Паздрієм на чолі. Всіх цих справжніх ветеранів українського театрального мистецтва Блавацький тепер знову об'єднує в новий ансамбль, думає доповнити його місцевими артистами та дати нашому громадянству те, на що воно так довго чекає: справжній, професійний Український Театр, що під кожним оглядом дорівняв би передовим театрам в цій країні.

Як довідуємось, В. Блавацький вже почав конкретну підготовку до першого, інавгураційного виступу. На перший вогонь в його репертуарі вибрано зроблену ним самим ще в Европі драматизацію „Батурина" Лепкого. Опісля мали б прийти „Мужчина з минулим" та інші. Перший виступ плянується вже, можливо, на вересень цього року. Це буде безсумніву рішальна хвилена в українському театральному мистецтві в цій країні і так до неї повинен поставитись наш загал. Бо від цего, не менше як і від самого Блавацького та його ансамблю, залижатиме вирішення одної з найважливіших проблем американсько-українського культурного життя: бути чи не бути вільному українському театрові на цій вільній американській землі. Прийдемо, побачимо і оцінимо.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

65)

Всі ув'язнені висипали на палубу і понурими поглядами вдивлялись у тундру, вкриту туманами і білими оазами вічних снігів... На березі притулилися невеличке поселення з 50-60 жалюгідних халупок, на східній околиці його — будова колишньої церкви, без бані та хреста, та один великий дерев'яний будинок — приміщення місцевої ради, та внизу, біля самої річки, невелика електростанція, збудована рік тому першою партією ув'язнених... Вони стояли тепер усі на березі, деякі вибрались на крижану гору, витворену з крижин натиском води, і радісними вигуками вітали нас... Всі вони були без конвою і вільно рухались дудинським берегом.

Урки дивувалися:

— Невже без конвою! Дивися, Косий, клянусь тобі свободою, у них немає ніякого табору з „попками" та з зоною. Ось піде, житуха на великий!

— Не радуйся, псих, тундра буде стерегти тебе краще за „лягавих"! Куди втічеш? Навколо, одна тундра. До Ігарки 300 кілометрів, до Красноярська — 2,350, а до Харкова — тисяч з десять буде!

— От це, братва, так заїхали ми з вами в пропаще місце! Тут нам і жаба цицьки дасть. Капут нам тут. Прощавай воля і „зелений прокурор"!

23 червня наш етап почали ідеолотічно обробляти. На нашу баржу, де було більшість інженерно - технічних робітників з'явився так званий „виховник", теж ув'язнений побутовик з колишніх чекістів і почав розмову.

— Так ось, товариші, — говорив він, — ми перебуваємо на 69 паралелі, на 300 кілометрів північніше від Ігарки. Навколо нас, як бачите, неосяжна тундра, вкрита численними невеликими озерцями, мохами, торфовиками та карлуватими деревцями. Таке деревце — березка, скажемо, товщиною з олівець, висотою трохи більше, ніж метр, має 200-300 літній вік... Та й вирости воно велике не може, бо літній період тягнеться тут лише 5-6 тижнів, та й то дощових... Як ви самі бачите, зима ще сьогодні не зовсім кінчилася, а на початку серпня вже з'являться перші приморозки. Тут все поспішає жити. Рослини вкриваються листям на протязі 2-3 днів і за такий же час втрачають його... Дикі гуси, які тут виводяться тисячами, також поспішають виводити нове покоління, підгодувати його і назад — до тропіків. Зимують тут тільки куропатки, сови, ведмеді, зайці, песці, дикі олені, вовки... літом вони линяють і стають плямисті, а взимку все одягається у біле...

Зими тут бувають міцненькі. Морози доходять до 60°, хуртовини зриваються такі, що Дудинку заносить, над двоповерховим будинком советів по снігу дорогу влаштували... Особливо страшна „чорна хуртовина" в трьохмісячну полярну ніч. Минулої зими ця хуртовина занесла в тундрі наших трьох людей разом з трактором... Хлопці загинули, а трактор виявили тільки влітку... Як бачите, тут влітку буває трьохмісячний полярний день, а зимою така ж трьохмісянча полярна ніч з красивим полярним сяйвом. І чим ближче до полюса, тим більшими стають полярний день і полярна ніч. Як відомо, на самому полюсі рік рівний одній „добі", як день, так і ніч тривають по 6 місяців. На полярному ж колі полярний день і полярна ніч тривають лиш по 24 години... Перший схід сонця після полярної ночі тунгуси святкують тут, як у нас колись святкували Великдень...

Сувора й недоступна тут природа. Але й страшенно багата своїми надрами. В Норильських горах виявлені величезні поклади поліметалічної руди: срібло, золото й платина. І поруч у великій горі — незлічені шари вугілля... А далі — ще гори — „золоті, платинові, нікелеві, срібні". І ось, партія й уряд ухвалили біля підніжжя цих гір побудувати поліметалічний комбінат і місто Норильськ, зв'язавши їх з Дудінським портом першою в світі заполярною залізницею. На цю працю нас всіх сюди і привезли. Нам дають червоноармійський харч, заполярний вітамінний приділ, необмежені можливості користуватися лавкою, теплий одяг, безконвойний рух на території будівництва, влітку — звичайна поштова сполука з батьківщиною, а взимку — гідроплани й радіо... Чесною своєю працею ми повинні відкупити свою провину перед советською країною і повернутися до соціяльного суспільства ударниками й героями праці, а, може, й орденоносцями...

Советська влада не тільки карає, але й нагороджує достойних... Не бійтесь ніяких труднощів, ані хуртовини, ні морозів. Немає таких фортець, яких би не змогли здобути большевики. Пам'ятайте, що цим будівництвом безпосередньо керуватиме сам товариш Сталін! — закінчив „виховник" свою розмову і несподівано звернувся із запитанням до молодого хлопця-урка, що погано його слухав:

— Ви, товаришу, який маєте фах?

— Токар, — спокійно відповів хлопець.

— Токар? По дереву чи по металу?

— По пайках, — посміхнувся урка і дзвінко цмокнув губами, мовляв, нічого нам, „тричі підкутим і перекутим", зуби заговорювати, це, мовляв, більше торкається „контриків" та інших різних „Миколаїв Васильовичів", а не їх — соціяльно-близьких...

Баржа загиготіла й загула. „Виховник" збентежився, записав собі до записника прізвище жартівника і швидко зійшов на берег. Йому вслід лунали вигуки урок:

— Від роботи коні дохнуть!

— Робота дурнів любить!

(Дальше буде).

Василь Шевелівський.

Кривава гуцульська слава

> Гуцулко Ксеню, я тобі на
> трембіті, лиш одній
> на сім світі, про свій
> жаль розкажу...

Гуцульський Бескид — це найвища й найкраща частина Українських Карпат. Велетенські гірські верхи підіймаються високо понад темною гущавиною смерекових і ялицевих лісів.

У середній смузі Чорногори виступають найвищі верхи: Говерля 2,058 м., Піп Іван 2,026 м. і Петрос 2,020 м. Всі ці верхи банясто заокруглені з лагідними схилами. В похилені й лісами вкриті збічча повгризалися гірські потоки, які утворили глибокі й вузькі долини. Тими долинами течуть ріки: Прут, Рибниця, Білий і Чорний Черемош, а на південь тече Тиса. В долинах багато гарних водопадів та шипотів.

Чорногора вкрита буйними пралісами, ліси покрили її аж до висоти 1,600 м. Понад лісами простяглися полонини, які в Чорногорі найбільше просторі та мальовничі.

> Чорногора хліб не родить,
> Не родить пшеницю,
> Викохує вівчариків,
> Сирок і жентицю.

Населення Гуцульського Бескиду це гуцули. Це одна з найкращих расових груп українців.

Краса гір та верховинська природа вплинула на їх вдачу, виробила у них високі артистичні здібності та надала їм поетичного полету.

Гуцули веселі, гостинні, честилюбиві, приязні до своїх гір, звичаїв, мають вроджені здібності до малярства й різьби, ткацтва, килимкарства й гончарства.

Вироби їх здобули собі славу далеко поза Гуцульщиною, а зараз і на цілий світ, куди тільки химерна доля загнала нашого скитальця. Вже панська Польща висилала ці вироби на міжнародні вистави, як вироби польських гуралів. Гуцул Василь Девдюк із Старого Косова вирізьбив цілу обстановку в гуцульськім стилю для маршала Польщі, Й. Пілсудського, якою він дуже часто пишався перед чужоземними представниками.

Осередок гуцульського мистецтва є Косівщина, а особливо село Яворів, яке вважається центром того мистецтва і оригінального будівництва. На верхи вибилася і створила навіть свою школу родина Шкрібляків.

Большевики вже в перших місяцях зайняття Гуцульщини прегарно зорієнтувалися у її земних та духових багатствах. Зігнали різьбарів до артілей, в яких занікала оригінальність і винахідливість; все робилося по пляну і на замовлення, з мистецьких виробів зроблено предмет широкого вжитку, на чім, очевидно, мистецтво страшенно потерпіло.

Восені 1930 р. в Косові відкрито Школу Гуцульського Мистецтва, завданням якої було зберігати й розвивати гуцульське мистецтво і взагалі гуцульську культуру. На Гуцульську Академію звернули увагу артистичні кола Києва й Москви. В Академії викладали найздібніші різьбарі й найкращі знавці гуцульської культури. Здавалося, що Академія осягне вершини свого розвитку.

Однак НКВД теж поцікавилося Академією, її викладами та учнями та почало розпитувати їх по батькові. У цей спосіб вдалося большевикам зібрати й виявити найкращий людський матеріял з Гуцульщини і холодною зимою 1940 р. вивезти його на Сибір. З мистцями поступили большевики дійсно „по мистецьки". З-над Збручу мусіли вони вислати письмову петицію до Сталіна з гарячим проханням, щоб дозволив їм добровільно переселитися на Сибір. Щойно по ласкавій згоді рушив вантаж з „добровільними" переселенцями у далечінь.

З того часу Гуцульська Академія почала підупадати, різьбарі уникали артілей, і взагалі не виявляли свого звання. З поворотом большевиків на Гуцульщину відновлено Академію, вихованки якої в минулому році в Москві передали Сталінові цілу різьблену обстановку, яку ми мали спроможність оглядати в комуністичній пресі Канади.

Краса Гуцульщини та її чарівні мешканці прикували увагу не тільки українських, але й польських та мадярських письменників. Хто з нас пройшов — Долину Прута з піснею на устах:

> Над прутом, у лузі,
> Хатчина стоїть,
> Живе там дівчина
> Хороша як світ...

Хто прислухувався водопадові в Яремчу; блукав по коморах Довбуша в Ямнім; вирізьблював свій підпис на Камені Довбуша; подивляв різьблені природою Церковці в Бабині; гордо ступав по Сокільським, де Король-Гуцул дрімає; сидів на Писанім Камені; мочив ноги в Черемоші та приглядався своєму образові у чорногорськім озері Шибенім — той нездивується, що краса Гуцульщини зайняла таке почесне місце в красним письменстві.

Хто з нас не любувався Королем-Гуцулом — Федьковича; не мандрував з Камяною Душею — Хоткевича; не брив Черемошем з Франковим Юрою Шиманюком; не насолоджувався Тінями забутих предків — Коцюбинського; або не поплескував на сцені Верховинців-польського письменника Коженьовского.

Досі ще мало є знана праця польського письменника Вінсенса: „На високій полонині", яка своїм обєктивізмом та любовію до гір і її мешканців — що їх автор уважає за найкращий тип українців — є неаби-яким вкладом в українську етнографію. Названий письменник, зараз у Франції, доповнює і приготовляє до видання цю працю.

Краса Гуцульщини і її мешканців притягала не одноразово до себе Йосифа II, цісаря Австрії, який у Яремчу залюбився був у дівчині з полонин. А Рудольф Габсбург у Рафайлові, серед непрохідних пущ у підніжжа полонин, найшов собі місце на свій найкращий мисливський палац.

І велетені нашого письменства, Франко, Павлик, Грушевський та Коцюбинський втікали в долину Черемошу від міського життя і як вірли блукали по високих полонинах і тут знову находили полет до нової творочсти.

У селі Криворівня, на простій царинці, з троьх сторін оповитій бистрими водами Черемошу, з чудовим видом на Чорногору, стояла хатина пок. М. Грушевського. Саме ця хатина була осередком і осідком згаданих велетнів.

„Ось під цею смерекою" — оповідав гуцул Іван Моґорук — „любив читати Грушевський, а ось там, під тими ялицями писав і писав ...шос, а переривав свою працю тільки тоді, як вівці сходили з полонини у затишшя гір ночувати".

Місце, де колись стояв будинок заросло хащами, лише уважний глядач найде рештки камяної підмурівки. А смереки і ялиці, за словами Івана Моґорука, затужили за Грушевським і то саме ті, що він їх найбільше любив. Якось дивним збігом обставин в самий день смерти Грушевського шалений буревій повивертав з корінням смереки й ялиці. „Як ми довідалися про смерть Грушевського" — оповідав Іван Моґорук — „ми плакали як за ним і за його смереками".

Ті наші любі, високі Карпати давали схоронище населенню перед татарами, приймали гостинно тих, які ненавиділи військової муштри або не зносили кнута жандарма, поліцая, енкаведиста чи ґестапівця. Незабутній Король-Гуцул, Довбуш, свою головну кватиру розложив на самих верхівях Чорногори, де йому хлопці-опришки наливали до чарки горілки і до ватри докидали дров.

На захист України Гуцульщина вислала Гуцульський Курінь під командою гуцула інж. Гриця Голинського, якого в р. 1940 замордували большевики в підвалях НКВД.

Ті наші любі, високі Карпати і зараз гостять у себе нашу невмірущу Українську Повстанчу Армію. На наші любі Карпати глядить зараз увесь світ.

Отож не диво, що вже Польща звернула пильну увагу на наші Карпати, особливо на Гуцульщину. Відносно швидко долина Прута вкрилася люксусовим віллям та асфальтовими дорогами. Літнища Гуцульщини притягали літників тисячами. У слід за тим ішло зубожіння гуцулів, гроші, отримані за продані парцелі, скоро витрачувалися, а полонини переходили в чужі руки. Чужинець приносив з собою деморалізацію. Підпіштував гуцулам, що він польський ґураль, заохочував його носити міський одяг та привчав панських манер. Чужинець витискав гуцула з верхівя гір, а самий займав його придорожні царинки та місця праці. Працю в тартаках, при дорогах, при сплаві дерева дарабами, як сторожів віллі і лісових робітників можна було дістати лише за зміною обряду.

Вкінці стихійні нещастя, як виливи Прута й Черемошу, змивали прибережні засіви вівса й „буришки" (бараболі), наносили на Гуцульщину мару голоду, на що, очевидно, польський уряд був глухий.

Ці лихоліття використував польський уряд і повів акцію польонізації Гуцульщини. На чолі „Товажиства Пшияцюл Гуцульщизни" станув самий міністер війни, ген. Каспшицкі. Почалася організація гуцульського театру з розїздами по цілій Польщі, воження гуцулів на різнородні вистави й організування шляхти.

На цей наступ польонізації й деморалізації Гуцульщини зорганізоване українське життя відповіло здвоєною працею на культурно-освітнім і економічнім полі. Гуцульщина вкрилася читальнями „Просвіти", кружками „Рідної Школи", „Сільського Господаря", загуділа праця в аматорських гуртках, молодь горнеться до Соколів, Лугів, Каменярів.

(Кінець буде).

БУВШІ СКИТАЛЬЦІ ПРОТИ ЗАЯВ СОВЄТСЬКИХ ПРЕДСТАВНИКІВ.

Українці, що після II-гої світової війни прибули до Канади — мешканці міста Винипеґу — зібрані на вічу в дні 19. червня 1949 р., запізнавшись зі змістом виступу делегата Польщі Генрі К. Альтмана, в першій половині травня ц. р., в Комітеті Суспільних Справ Генеральної Асамблеї ОН в Лейк Соксес, в якому цей делегат висловив неправдиві твердження, будьто би Західні Держави використовували табори скитальців як резервуар робучої сили для себе та по приїзді скитальців ди країн їх нового поселення трактували їх як невільників і не признавали їм таких прав, як своїм власним горожанам, ухвалили таку резолюцію:

Зібрані українці рішуче протестують проти такого, не першого вже, намагання делегатів Совєтів та їх сателітів представити поміч Західніх Держав для переміщених осіб у зовсім фальшивому світлі. Рішуче стверджують, що коли б не поміч Західніх Держав — тисячі переміщених осіб були б втратили життя, а всі були б втратили надію стати свобідними людьми. Підкреслюють свою глибоку вдячність Канадійському Урядові, що дав їм змогу переїхати на Канадійську вільну землю. Стверджують, що приїхали в Канаду вповні добровільно, у великій мірі до своїх кревних та знайшли тут працю. Є звичайною брехнею, що трактують їх як невільників, або гірше, як своїх власних горожан. Свідомі тяжкої долі та життя великої кількости скитальців, що перебувають дальше в таборах в Німеччині, зібрані українці просять Уряд Канади поширити межі іміґрації на Канадійську вільну землю та приняти зі скитальщини ще більше іміґрантів. — Особливо просять звернути увагу на особи старші, невповні спосібні до праці — наукові сили та уможливити тим особам переїзд на Канадійську землю. Висловлюють щиру подяку Канадійському Урядові та Українцям Канади і їх Організаціям за всю ту поміч, якої дізнали всі українські скитальці як у формі спровадження їх до Канади, так також у формі помочі їм на скитальщині та в перші дні побуту в Канаді.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

БЕРЕЖІМ ЧИСТОТИ РІДНОЇ МОВИ.

Кожного нового іміґранта, що перший раз розмовляє з давноосілими українськими братами дивно вражає рідня мова, яка серед американського моря хоч і зберегла свій основний первень, однак до неї вкралися різні американізми, що подекуди її викривляють, а часами роблять її незрозумілою. Воно і нічого дивного, як український поселенець, живучи в іншій країні й серед іншого окруження та вживаючи іншої мови, додає до свого українського слівника чужі слова, яких він уживає у щоденній мові, чи коли він ці слова навіть часто українізує. З бігом часу вони стаються для нього українськими словами і він передає їх в спадку дітям, а вони в добрій вірі уживають їх як українських. Наш робітник серед тяжкої повседневної праці не має часу займатися такими справами, як відповідне передання українською мовою деяких американських термінів. Проте всім нам не треба забувати про плекання своєї рідної мови, великого нашого духового й національного скарбу. Особливо повинні памятати за це ці, що щойно прибувають до Америки.

Ми всі, що здалека від краю і не жиємо ритмом життя воюючої України, що не знаходимо поштовхів до взнеслих, великих починів в її імпульсивних ідеях і не беремо безпосередньої участи в боротьбі за її визволення і серед американського темпа приневолені глядіти головно на матеріяльну сторінку нашого життя, не маючи часу на плекання духової культури, навіть серед цих специфічних умовин життя не повинні забувати про це, що одержали з грудді своєї мами, розвинули під своєю селянською стріхою, утривалили в початкових школах в краю та плекати і держати на певній височині. Рівночасно нам треба вивчати чужі мови, бо знання чужої мови це пізнання душі цього народу. Якби виглядала наша рідна мова, коли б наша еміґрація на терені Німеччини, Франції, Арґентини і т. д. послуговувалася цими мовами теж і в українській мові? Така дивна мішанина довела б до цього, що ми, еміґранти Америки, не розуміли б нашого брата у Франції чи деінде. Тому бережім чистоти і правильности рідної української літературної мови. Понижчі приклади докажуть правильність вижче наведених моїх думок.

Український американець в повседневному свойому житті уживає такі зукраїнщені слова, що часами доводять до незрозуміння новопришелців. Поминаю чисто американські слова, які часто густо вплітує наш брат в свою мову. До цих зукраїнщених, що я в короткому часі свого побуту в Америці зареєстрував, належать такі: вацювати, (уважати, пильнувати), цінцювати (зміняти), фіксувати (направляти), бадрувати (клопотатися), пейнтувати (малювати), клінувати (чистити), муфувати (переноситися, зміняти місце), шайнувати (чистити), міксувати (мішати), пайнта горівки (скількість плину, чверть літри), гавз (дім), рум (кімната) і т. д.

По мойому приїзді одна пані показує мені свій дім та каже: „мій Петро випейнтував гавз, а той конер сфіксував, бо другий багато почарцював". Стараюся самому проаналізувати і думаю, що Петро виробляє горівку-самогон в дома (від пайнти горівки творю дієслово), бо він її любить і через це є „сфіксований". Пані бачить моє неясне схоплення, сміється і показує на розі пензель, що невисох з фарби, який відкрив мені таємницю. Або другий випадок. Говорю з одною молодою американкою про спільну знайому. Вона мені відповідає, що „доктор вже її сфіксував і вона є в дома". Думаю, що дівчина впала жертвою любови з якимсь доктором і жде неприємних наслідків...

В перших днях я був дуже заклопотаний і станув перед питанням, чи то я здурнів так, що не розумію рідного брата, чи то мої брати в Америці так змудріли?

І ще одно слово є цікаве своїм змістом. Приїхавши тут, я попав на перші познаки безробіття. В родині свойого хлібодавця все чую, що фабрики тепер ідуть „слик". Отже „слик" спричиняє безробіття, брак гроша, а в парі з тим нужду і голод. І ще нині не міг би передати рівнозначного українського слова, але докладно знаю його зміст. Цего слова найбільше боюся, воно мене переслідує на кожнім кроці, робить мене найкращим робітником, стараюся перевиконати норму, бо над мною є „пан слик".

Плекати рідню мову можна через постійне читання часописів, книжок і свідоме невживання чужих слів. По Українських Клюбах треба організувати постійне голосне читання нашої преси і корисних книжок. Найкраще вчать і утривалюють рідне слово театральні вистави. Глядачі чують не тільки літературну мову, але провідна, корисна ідея вистав-ки вкрадається в їхню душу і вона свóїть на сторожі повседневних вчинків. При кожному Клюбі треба зорганізувати малу бібліотеку і в тому напрямі треба повести відповідну кампанію. Найбільше значення і найсильніший вплив має таки рідня преса, хоч не треба теж забувати, що через рідню пресу, але ворожого нам національного напрямку, ми деправуємо душі наших братів та заганяємо їх у ворожий нам табор.

Володимир Оренчук.

ХТО КАЖЕ, ЩО ТІЛЬКИ ЧОЛОВІКИ ДОБРЕ МАЛЮЮТЬ ХАТИ?—Жінка, що не може глядіти на погано помальовані стіни, може помалювати їх куди краще ніж мужчина! Бодай такого переконання є миссис Гледис Скат з Тексас, що вже малює кімнати 22 роки, а люди кажуть, що таки добре малює.

ЗАСУДИЛИ ГЕНЕРАЛА ЗА ДОПОМОГУ В САМОГУБСТВІ РОМЕЛЯ.

Розенгайм, Німеччина, 5-го липня. — Місцевий німецький суд засудив на два роки важких робіт бувшого німецького генерала Майзеля, закидуючи йому активне членство в націстичній партії та допомогу в самогубстві маршала Ромеля. При цьому виявлено, що Ромель не вмер від ран, як це повідомлено після його смерти, тільки поповнив самогубство після невдалого атентату на Гітлєра, в якому він був замішаний.

„ПОМИЛКОВО" ВИКОНАЛИ ВИРОК СМЕРТИ

Тель Авів, Ізраїль, 5 липня. Після цілого року доходжень в справі виконання вироку смерти над Меєром Тобіянським, засудженим на найвищу кару ізраїльським військовим судом за зрадливе передавання інформацій ворогові, ізраїльський уряд тепер проголосив, що все було „трагічною помилкою". Помилково розстріляного тепер відкопають та похоронять з військовими почестями на військовому кладовищі.

ДІМІТРОВА ЗАБАЛЬСАМУЮТЬ НА МОДУ ЛЕНІНА

Москва, 6 липня. Зі Софії, столиці Болгарії, повідомлено, що тіло померлого минулої п'ятниці в санаторії біля Москви болгарського прем'єра та відомого керівника комуністичного Інтернаціоналу, Георгія Дімітрова, буде забальсамоване подібно як забальсамовано Леніна. Трупа Дімітрова вже спроваджено з Москви до Софії і він буде похований з великими почестями в окремо збудованому для нього мавзолеї.

СТУДІЮЮТЬ СОВЕТСЬКІ ДОМАГАННЯ ДО АВСТРІЇ

Лондон, 6 липня. Заступники міністрів закордонних справ чотирьох великодержав продовжували вчора свої наради в справі підготовки мирового договору з Австрією на базі принціпів, встановлених Радою закордонних міністрів на останній конференції в Парижі. На вчорашніх нарадах створено дві підкомісії, які мають простудіювати советські домагання до австрійської нафти та дунайських кораблів.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаете.

За листами чи адресами від скитальників прохаемо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

* * *

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

18,304 б) Марії і Теклі з дому Пенделяк з с. Устрик Гірних від Коцур Юлінни.

18,305 Витка аМрії сестри д. Андрія, Мариняк Степана з с. Родвишня, Городок, від Витка Григорія.

18,306 а) Лобар Софії і Евдокії Коваль тіток з с. Нуще, Зборів, від Галамай Григорія.

18,306 б) Тітки Стрілка зам. Середницька, Стрілка Григорія з с. Долина, Сянік, від Стрілка Антона.

18,307 Стрельбицький Миколи, Коваль Пилипа від Маляр Дмитра с. Василя з с. Спас Старий Самбір.

18,308 Ропяник Петра з с. Рахиня, Микитин Василя, Токаревич Василя з с. Слобода Долинська, Долина, від Мельник Ізидора с. Ілька і Анни.

18,309 Діденко-Ковалівський Івана і Ілька з Уманя, Україна, від Дончук З.

18,310 Завадський Володимира с. Никанора з с. Завадського, Харківщина, від Олійників Евфрозинії.

18,311 Вуйків Набережний Івана, Дядух Олега від Кріль Івана.

18,312 а) Самоленка Гаврила з с. Дзендзилівки, Київщина, від Фільончик Олександри замужна Панчук.

18,312 б) Коваль Івана і Евгенії, Фудрова Таньки від Бойко Павла с. Михайла з с. Золочівка, Бережани.

18,313 Григус Івана з с. Чистопад, Зборів, від Григус Анни д. Андрія.

18,314 Обач Юрія з с. Павлова, Ярослав, від Міць Миколи с. Анастазії з дому Обач.

18,315 До Українців доброї волі: поможіть перебратися до Америки чи Канади, від вдови по сотнику Української Армії Коломінської Олени.

18,316 а) Бакай Михайла і Миколи с. Василя, Бакай Параски д. Миколи з с. Княж-Двора, Коломия, від Бакай Марії.

18,316 б) Бойчук Петра с. Якова, з с. Княж-Двора, Коломия, від Бойчук Марії.

18,317 Борисевич Микити з Полісся від Борисевич Василя.

18,318 Клоц Станислава, родини о. Рошко, з Сянока, від Ткач Катерини.

18,319 Короляк Олени з с. Гумниська, Камінка Струмилова; Литвин Матрони з с. Боложинів, Золочів, від Литвин Ізидора.

18,320 Максим Анни д. Юська з с. Страшовичі, Старий Самбір, **проситься таборових Управ** на скитальщині проголосити, що Максим Анну пошукує з Америки сестра Анна зам. Радзевич.

18,321 Вухнят Івана з с. Жухів, Білгорай, від Гамель Петра.

18,322 Кревних і знайомих з с. Трійці і Топорова від Шишка Степана с. Івана з Топорова.

18,323 Чуйко Миколи з села Малая, Пинськ, Білорусь, від Ферлей Татіянни.

18,324 Кревних і знакомих з с. Красна, Надвірна, від Гнатюк Петра.

18,325 Цибак Миколи від Малець Йосифа с. Розалії з дому Цибак з с. Гузеля, Лісько.

18,326 Ґардиш Ксені і Евдокії, Цигольник Марії з сіл Раковець і Бенева, Підгайці, від Кикіш Юлії.

18, 327 Божак Степана з м. Тисмениця, Станиславів, від сина Божак Василя.

18,328 Возяк батька від сина Возяк Василя.

18,329 Кучма Петра від Кучма Олекси с. Івана з с. Плісняк, Зборів.

18,330 Сипневич Юліяна від брат. сина Сипневич Івана.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

Нові іміґранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету пароплавом „Дженерал Блечфорд" до порту в Бостоні, дня 8-го липня:

Бобенко Антін, Катерина, Віктор; Белей Іван, Юлія, Дарія; Бідний Петро; Білинський Павло, Катерина, Віра; Домбчевський Роман, Любов; Фуркаловський Константин, Марія; Гноєвий Федір, Олена; Карпюк Василь, Параска; Кісіль Іван, Татяна; Коростіль Михайло, Люба; Криса Дмитро, Марія, Антін, Олекса; Оклеєвич Михайло, Катерина, Михайло, Анна; Паньків Михайло, Марія; Ридзанич Степан, Іванна; Семанишин Маріян; Стадник Михайло, Катерина, Марія, Іван; Тишинський Богдан, Параскевія, Марта, Олександер; Великорідко Григорій, Пелагія, Михайло, Сергій; Боднар Роман; Боровий Василь, Анна; Бурняускас Юозас, Маргарита, Олена; Халупа Михайло, Стефанія, Лев, Володимир; Чижик Володимир; Цибар Марія; Чижик Стефанія; Дяченко Петро, Анастазія; Добрянська Оксана, Лев; Герец Петро, Марія, Ніна, Микола; Гетьманський Григорій, Агрипіна; Гнатів Михайло Софія; Гуменний Осип; Іванишин Михайло; Качмарек Микола, Катерина; Лушпинський Іван, Іванна, Іларіон, Христина; Макола Семен; Марченко Матрона; Мартюк Петро; Микитин Ксеня; Наливайко Олексій; Олексюк Дмитро, Евфрозина; Пасуняк Роман; Підоренко Андрій, Анастазія, Ігор; Савчин Валя; Свириденко Вячеслав, Мотря, Володимир, Людмила; Кіналь Андрій, Розалія, Татяна, Любомир; Коростіль Сара, Ярослава; Костинюк Іван; Лібович Домініка, Євгенія, Іван; Пуслис Альфонзас, Геновете, Альфонзас; Роман Михайло, Ева, Олена, Мирослав; Саввон Денис, Анна; Шумило Домініка; Сморзанюк Андрій, Ольга, Розалія, Адам; Танчак Петро, Параскевія, Мирослава, Стефанія; Тісаревський Георґ, Ольга; Завізляк Іван, Софія; Здор Григорій, Анна, Микола; Зінченко Ілько, Тереса.

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету пароплавом „Дженерал Стурджіс" до Бостону, дня 9. липня:

Білоус Антін; Бутґуссім Олекса, Віра, Ольга, Степан; Довгий Іван, Евдокія; Федорців Василь; Филипів Павло, Ольга, Вільма; Гахліца Петро, Юлія, Іван; Гакецький Олександер, Лідія, Юрій; Головецький Іван, Галина, Микола; Криворук Іван, Олена, Микола, Надія; Ліщинський Дмитро, Осип, Ольга, Зенон; Луцик Осип; Личманенко Татяна, Євген; Майборода Василь, Марія, Юрій; Маланюк Євген; Микитин Петро, Анастазія; Онуферко Єремія, Софія, Ірина, Марія; Панюс Климко, Надія; Перих Іван; Прохурський Корнило, Наталія, Марія, Ольга; Рудницький Володимир, Марія; Волощук Константин, Станислава, Володимир, Чеслава; Андрусишин Михайло, Анастазія, Станислав; Блакита Андрій, Марія, Андрій, Ярослав, Петро; Богачек Андрій; Горбоніс Петро, Аполіна, Стефан; Господаревський Юлій, Галина, Татяна; Радванський Анатоль; Смеречинський Карло, Анна; Сова Евстахій, Параня, Розалія; Спрінгер Михайло, Марія, Анна; Стефанів Наталія, Гнат, Віра; Шрамко Семен, Розалія, Петро; Шуган Степан, Евстахія, Марія, Юрій, Євген; Войтановський Степан; Воробель Микола, Ольга, Анна.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колюмні коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Тов. ім. І. Франка, від. 334, відбудуться 9. липня в годині 8. ввечір, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ці збори, бо буде звіт уряду за пів року. Кожний член має купити тикет на пікнік, тож просимо прийти і забрати собі свій тикет. — За уряд: М. Задерецький, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. Василія Великого, від. 364, повідомляє всіх членів і члениць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 10. липня, в год. 2. пополудні, в Народнім Домі, 3161 Е. 93. вул. Довгуючих членів просимо прийти і вирівняти свої залеглости. Просимо привести своїх знайомих, щоб стали членами У.Н.С. і щоб ми могли перевищити назначену нам квоту. — За уряд: Г. Укіз, гол.; С. Кравчук, кас.; Й. Стойка, рек. секр.; Е. Вілецький, фін. секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 10. липня, точно в год. 1:30 пополудні, в У. Д. Клюбі, 2376 Grayling St. На цих зборах буде звіт контролі і інші важні справи. Хто з членів не отримав ще своєї дивіденди, то цих зборах може її дістати. Довгуючі члени повинні явитись і вирівняти свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Рівнож просимо нових членів приходити на збори. — В. Крушельницький, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 10. липня, зараз по другій Сл. Божій, в гали церковній, 2280 W. 7th. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — За уряд: Н. Декан, предс.; В. Жук, кас.; Н. Вобечко, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 220, відбудуться в суботу ввечір, 9. липня, в гали парафіяльній, 4950 Подайна ул. Взиваємо всіх членів прийти на ці збори, бо є дуже важні справи. Буде вибір комітету до пікніку, роздача дивіденди від У. Н. Союзу і справа присднування нових членів, щоби виповнити квоту, яку нам призначено. — Д. Гіжовський, предс.; В. Саґан, кас.; Г. Гарасим, секр.

БАЛТІМОР, МД. — Бр. Пресв. Тройці, від. 320, повідомляє усіх місцевих і позамісцевих членів, що звичайні і піврічні збори відбудуться в неділю, 10. ллипня, в годині 2. пополудні, в гали У. Н. Дому, 3101 O'Donnell St. Просимо кожного члена прийти на збори, бо є дуже важні справи до полагодження, як також буде звіт секр. за 6 місяців. Взиваємо контр. комісію прийти на збори скорше і переглянути відділові книжки за пів року. — За уряд: Й. Мармаш, предс.; Г. Іванович, секр.

КОТСВІЛ, ПА. — Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє членів і члениць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 10. липня, зараз по Сл. Божій. Просимо всіх членів прийти в означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Буде звіт урядників за 6 місяців. Взиваємо довгуючих вирівнати свої вкладки. — М. Кобилянський, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Повідомляємо членів і члениць Бр. св. Василія Великого, від. 161, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. липня, в годині 7. ввечір, у власній салі. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти точно на означений час, бо є важні справи до вирішення. Пригадуємо членам, що платять до фонду каси хворих, що члени мають право до запомоги від першого дня хвороби, коли хорий член впродовж трьох днів повідомить уряд. Напоминаємо довгуючих членів вирівняти свої злаеглости. — Уряд.

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 10. липня, в годині 1. пополудні, Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде звіт контролі і кожний член має взяти свою дивіденду; є також інші важні справи до полагодження. — Г. Степанек, предс.; Г. Кісіль, секр.-кас.; Т. Кальмук, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома усім своїм членам, що з огляду на літний сезон, припадаючі піврічні збори на неділю, 10. липня, відложено аж походніє. Усі ті члени, що платять місячно і ті, що платять піврічно в тім місяці, хай прийдуть в суботу, 9. липня до Нар. Дому, 4655 Мартін, і заплатять. Секретар буде там уже в 4. годині пополудні. Панове союзовці, всі ви читали в Свободі і знаєте, яке число нам головна канцелярія призначила зорганізувати нових членів з нагоди 55-річного ювілею Батька-Союзу. Ми, дітройтчани, будемо обходити цей ювілей прик інці жовтня. Але до ювілею мусимо за всяку ціну виповнити призначену нам квоту, а то і перевищити. Тож поможіть, але усі! Ще багато є таких родин, що їхдіти не є в Союзі, до багатьох поприїздили зі скитальщини і ще приїздять. Не чекайте, аж зайде агент і впише їх до іншуренс, поясніть їм, що це Союз, що зробив для тих скитальців і що їх святим обовязком є громадно вступати в ряди Союзу. Як в кого є такі люди покличте секретаря або котро будь урядника, а кожний радо обслужить. А ну, хто буде перший, хто перший знайте нового члена, той буде спеціяльно винагороджений секретарем. — І. Форись, предс.; І. Андрусевич, кас.; П. Кізел, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 10. липня, точно в год. 1. пополудні, в салі У. Н. Домі при Мартін ул. Просимо прийти на збори і взяти свою дивіденду. Довгуючих напоминаємо вирівняти свої вкладки. Пригадуємо членам, що цей рік є ювілейним роком У. Н. Союзу і з цеї нагоди наш відділ дістав квоту 16 нових членів. Щоби цю квоту виконати уряд просить членів о кооперацію. Ми знаємо, що є ткаі члени, котрі мають діти, внуки чи приятелів, котрі ще не є членами У. Н. Союзу, тож постарайтесь їх вписати. Секретар без вашої помочі не може багато зробити. — За уряд: М. Приставщ, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 4. липня 1949 р. померла в 70. році життя

АНАСТАЗІЯ НІМЕЦЬ,

члениця Бр. св. Володимира, від. 286 У. Н. Союзу в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Покійна походила зі села Завадка Риманівська, пов. Сянок, Зах. Україна. Полишила в смутку мужа Павла, 3 подружені дочки: Марію Хомяк, Анну Присяжник і Еву Навенбурґ, 3-ох синів: Петра, Михайла і Павла, 7 внуків, 3 правнуки, 3 зяті і сестру Параскевію Фрич в Канаді.

Похорон відбудеться в пятницю, 8. липня, в годині 9. рано з дому жалоби, 890 Summit Ave., Jersey City, N. J., до української гр.-катол. церкви св. Ап. Петра й Павла при Greene & Sussex Sts. а відтак на Holy Cross Cemetery, North Arlington, N. J. — В. Й П.!

С. Шимон.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ПОШУКУВАННЯ

Володимир Явдошин з Псари, пов. Рогатин, пошукує стрийка ЕМІЛЬКА ЯВДОШИН і тітки та їх дітей. Хто знає про них, або вони самі, прошу зголоситись до мене, де я тільки що приїхав з скитлальщини.

WALTER YAWDOSZYN
c/o Alexander Kocopy
9741 — 91 St., Ozone Park 17, N. Y.

ЗЛЕПКА МИХАЙЛА з Отинії біля Станіславова, Галичина, має коло 55 років, а 25 років перебуває в U. S. A., пошукує **ІВАНЦІВ АНЄЛЯ** з Отинії. Голоситись на адресу:

BIDNIAK IWAN
c/o H. F. McCracken
R. F. D. No. 1, Clyde, N. C., U.S.A.

Пошукую АННИ РІЙ, батько Павло, з села Ярчівці, повіт Зборів. Має перебувати десь в Ню Йорку або в околиці. Маю важну справу для неї. Прошу голоситись на адресу:

ПАВЛО ЗЯТКОВСЬКИЙ,
857 Forest Ave., Bronx 56, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 2128. Тролат лякається.

Норма й Тарзан пильно вважали, щоб подих вітру не заніс вістки оленям.

Та коли щез світанок джунглів, несподівано олень явився над річкою.

За шептом сказаними вказівками Тарзана Норма прицілилася і вистрілила.

Олень упав мертвий, а Тролат, який пильно вважав на все, втік швидко зі страху.